

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3122/2020. (V. 8.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.III.20.460/2018/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó jogi képviselővel (Litresits Ügyvédi Iroda, dr. Litresits András ügyvéd) eljárva, a Budai Központi Kerületi Bíróság útján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, melyben kérte az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés, a Q) cikk (2)–(3) bekezdés, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdés, valamint a 28. cikk sérelme folytán a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.III.20.460/2018/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [3] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló eljárásban az elsőfokú bíróság végzésével megállapította, hogy az indítványozó – engedményezés folytán – az I. rendű felperes jogutódja, és engedélyezte az indítványozónak II. rendű felperesként történő perbelépését. Az I. rendű felperes perből történő elbocsátása iránti kérelmét elutasította. A bíróság az indítványozó által az elsőfokú ítélet ellen előterjesztett fellebbezést hivatalból elutasította. Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék a 61.Pkf.635.548/2017/3. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését fellebbezett részében helybenhagyta. Indokolásában rámutatott arra, hogy az indítványozó (mint II. rendű felperes) fellebbezése kizárólag a végzésnek az ítélet elleni fellebbezés hivatalból történő elutasítását sérelmezte, így a másodfokú bíróság az elsőfokú végzést ebben a részében bírálta felül. Kifejtette továbbá, hogy perben féllé akkor válik az anyagi jogi jogutód, ha a perbeli jogutódlást a bíróság jogerősen megállapította. Az adott esetben a jogutódlást megállapító végzés jogerőre emelkedése az ítélet elleni fellebbezési határidő után következett be, ezért a fellebbezés benyújtásakor az indítványozó nem minősült félnek, az ítélet ellen a fellebbezés előterjesztésére nem volt jogosult.
- [4] Az indítványozó ez ellen a jogerős végzés ellen felülvizsgálati kérelemmel élt, amelyet a Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Pfv.III.20.460/2018/2. számú végzésével a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 273. § (2) bekezdése a) pontja alapján hivatalból elutasított. Annak indokolása szerint a II. rendű felperes által támadott, a fellebbezést hivatalból elutasító elsőfokú végzést helybenhagyó másodfokú végzés felülvizsgálata a Pp. 270. § (2)–(3) bekezdései szerint nem kérhető.
- [5] Az indítványozó ezt követően nyújtott be alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybírósághoz. Ebben a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.III.20.460/2018/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. A kúriai végzés alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés, a Q) cikk (2)–(3) bekezdés, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdés, valamint a 28. cikk sérelme folytán állította. Érvelése szerint téves a másodfokú bíróság jogértelmezése, mert anyagi jogi jogosultságát nem az alaki jogi jogutódlás megállapítása eredményezi, a Pp. szerinti jogutódlás nem konstitutív, hanem deklaratív hatályú, ez pedig sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljáráshoz való jogát. Az alaptörvény-ellenességet többek között az eredményezi, hogy a Kúria indokolásában foglaltakkal szemben a fellebbezést hivatalból elutasító elsőfokú végzést helybenhagyó másodfokú végzés felülvizsgálata a Pp. alapján lehetséges lett volna, amennyiben a bíróság az Alaptörvény 28. cikke alapján a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezte volna.
- [6] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján jelen ügyben tanácsban jár el. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság elsődlegesen az alkotmányjogi

panasz befogadhatóságáról dönt, ennek során a tanács megvizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. Az Abtv. 56. § (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.

- [7] 3. Az Alkotmánybíróság a fenti vizsgálata eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz – az alábbi okokra tekintettel – nem fogadható be.
- [8] Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz határidőn belül érkezett be [Abtv. 30. § (1) bekezdés]. Az indítvány tartalmazza azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza [Abtv. 52. § (1b) bekezdés a) pont]. Az indítvány tartalmazza az Alaptörvényben biztosított jog indítványozó szerinti sérelmének lényegét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont]. Az indítvány tartalmazza az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont]. Az indítvány tartalmazza az Alaptörvény – indítványozó szerint – megsértett rendelkezéseit [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont]. Az indítvány tartalmaz indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel [Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pont]. Az indítvány tartalmaz kifejezett kérelmet a bírói döntés megsemmisítésére [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont]. Az indítvány megfelel annak a feltételnek is, mely szerint az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva [Abtv. 27. § b) pont]. Az indítványozó jogosultnak tekinthető [Abtv. 51. § (1) bekezdés]; az indítványozó érintettnek tekinthető [Ügyrend 30. § (2) bekezdés c) pont]. Azonban az indítvány nem felel meg annak a feltételnek, hogy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség történt volna, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdéstről volna szó (Abtv. 29. §). A támadott kúriai végzésben nem történt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, továbbá a bírói döntés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem vetett fel.
- [9] A benyújtott alkotmányjogi panasz valójában az ügyben meghozott, az indítványozó számára sérelmes bírósági döntés megállapításainak és következményének tartalmi, és nem alkotmányossági kritikája.
- [10] Az Alkotmánybíróság arra számos határozatában rámutatott, hogy nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy a perorvoslati bíróság felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésben állást foglaljon [elsőként: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; ezt követően megerősítette: 3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]; 3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3098/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [28]]. Az a tény, hogy a Kúria az indítványozó által irányadónak tartott értelmezéstől eltérően értelmezte az alkalmazott jogi normát, önmagában nem veti fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem.
- [11] Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza állandó gyakorlatát, mely szerint „az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik.” {3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]} Ez a megközelítés a jogszabályok bírósági eljárások során történő értelmezésére is irányadó. Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy a jogalkalmazói tevékenység során „a jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. [...] Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti »szuperbíróság« szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el.” {Elsőként lásd: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]}
- [12] Az indítványozó csupán a Kúria döntésével szembeni kifogásait fogalmazta meg, alkotmányossági érvelést azonban alkotmányjogi panaszba ténylegesen nem tartalmaz. Az indítványozó lényegében csak beidézte az Alaptörvény vonatkozó rendelkezéseit, valamint az ehhez kapcsolódó egyik alkotmánybírósági határozatot [7/2013. (III. 1.) AB határozatot], de indokolásként csak a vélt vagy valós jogszabálysértéseket írta le. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt, az abban biztosított jogokat védi. Önmagukban a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panaszra. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna {3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]}.

- [13] Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban nem állított olyan pontosan körülírt, releváns alkotmányjogi érvekkel alátámasztott alaptörvény-ellenességet, amelyet az Abtv. 29. §-a szerinti alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vetne fel, ami a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokolttá tenné.
- [14] 4. A fentiekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései alapján eljárva az alkotmányjogi panaszt, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, visszautasította.

Budapest, 2020. április 21.

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
alkotmánybíró helyett

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1535/2018.

